

Resultaten Coronapeiling Jeugd

Onderzoek naar de impact van de coronacrisis op het welzijn en de leefstijl van de jeugd (12-18 jaar) in de regio Noord- en Oost-Gelderland (peiling 18-29 mei 2020)

Over het onderzoek

De maatregelen van de Nederlandse overheid om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan, zijn al enkele maanden van kracht. Welke impact heeft dit op het leven en welzijn van de bevolking van de regio Noord- en Oost-Gelderland?

De GGD doet in de coronatijd regelmatig onderzoek om dit in beeld te brengen. Dit betreft onderzoek onder volwassenen door middel van het GGD-panel Nog Beter Weten. Daarnaast heeft de GGD de impact van de coronacrisis op het leven van de jeugd (12-18 jaar) onderzocht. Leerlingen van 21 middelbare scholen hebben tussen 18 en 29 mei 2020 een digitale vragenlijst ingevuld. Dit rapport beschrijft de resultaten van deze Coronapeiling Jeugd. Ook is er een [infographic](#) met de resultaten uitgebracht.

Welbevinden

Jongeren geven gemiddeld een 7,3 voor hun leven. We zien verschillen tussen groepen: jongens geven een hoger rapportcijfer dan meisjes. 12-14-jarigen en vmbo'ers geven een hoger rapportcijfer dan respectievelijk 15-18-jarigen en havo/vwo'ers.

We hebben jongeren gevraagd om een toelichting op het cijfer dat ze gaven. Vaak genoemd is het gemis van sociale contacten. Jongeren die een 6 of hoger geven, noemen vaak dat het goed gaat, maar dat het beter kan. Zij noemen dan diverse aspecten gerelateerd aan de gevolgen van de coronacrisis (bijvoorbeeld verveling of stress). 8% van de jongeren geeft zijn/haar leven een 5 of lager. Deze jongeren noemen redenen als niet kunnen afspreken met vrienden, verveling, eenzaamheid, moeilijkheden of stress door schoolwerk, teleurstelling door wegvallen van gebeurtenissen waar men naar uitkeek en negatieve gevoelens.

Wat jongeren zeggen:

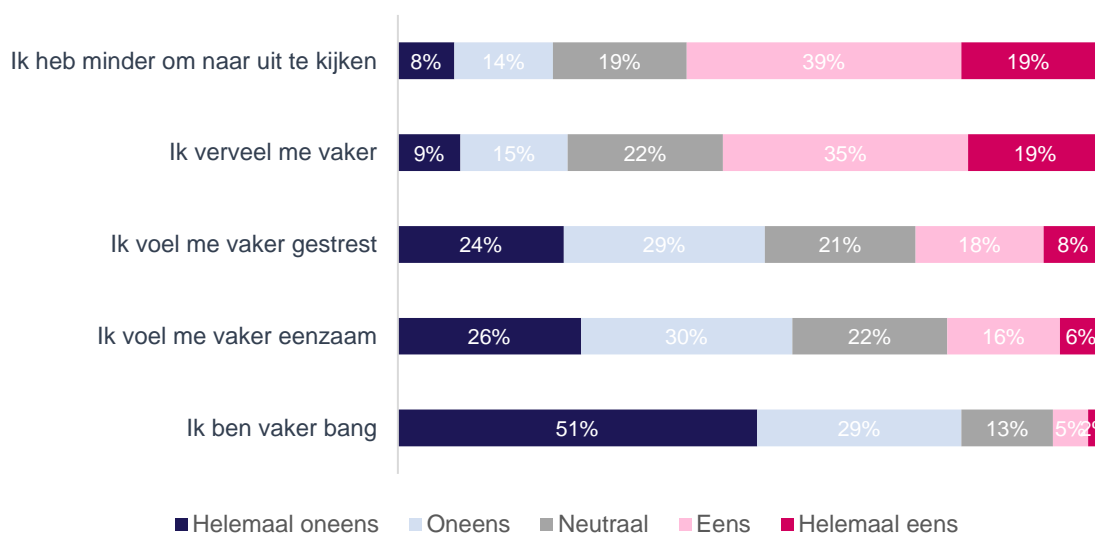
Afgelopen twee maanden zijn net een zee van dagen. Geen structuur. Geen routine. De belangrijke dingen vallen weg.

Ik verveel me enorm door deze crisis en ik mis mijn vrienden.

Het is gemiddeld, ik vind het jammer dat ik niet naar school mag en mijn vrienden niet kan zien, maar ik heb zelf nog geen corona gehad en daar ben ik blij mee en op school gaat het ook prima qua cijfers.

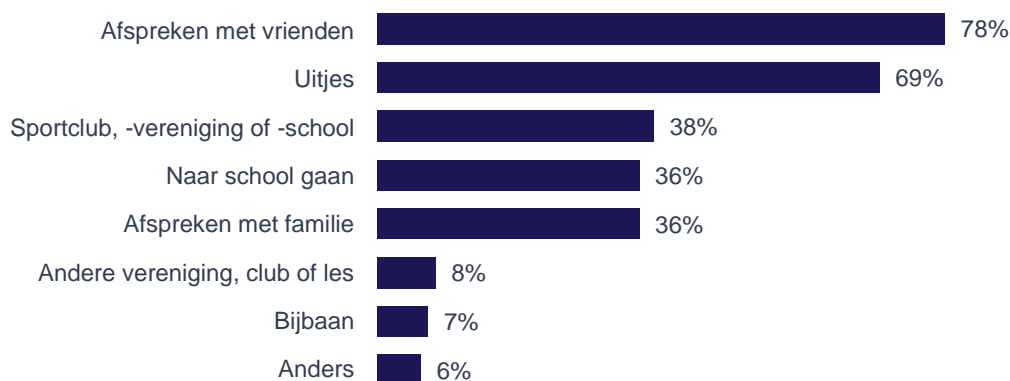
Ik vind dat het prima met me gaat. Tuurlijk is thuiszitten niet zo leuk, maar ik probeer ook te kijken naar de positieve kanten, zo heb ik nu veel meer tijd!

Als jongeren hun situatie vergelijken met die van voor de coronacrisis, zien we dat meer dan de helft van de jongeren zich vaker verveelt (54%) en minder heeft om naar uit te kijken (58%). Daarnaast voelt 27% van de jongeren zich vaker gestrest, voelt 22% zich vaker eenzaam en is 6% vaker bang (figuur 1). Meisjes geven vaker dan jongens aan dat ze deze gevoelens ervaren, 15-18-jarigen vaker dan 12-14-jarigen en havo/vwo'ers vaker dan vmbo'ers. Op de vraag waarom jongeren bang zijn, wordt het vaakst geantwoord dat men bang is voor de gezondheid van familie (met name grootouders) of vrienden, dat familie of vrienden komen te overlijden, dat het normale leven niet meer terugkomt, dat men niet overgaat naar de volgende klas of dat het nog heel lang gaat duren.

Figuur 1. Gevoelens van jongeren tijdens de coronacrisis.

Op de vraag wat jongeren het meeste missen konden maximaal 3 antwoorden worden aangekruist. De 3 meest gekozen antwoorden zijn afspreken met vrienden, uitjes en de sportclub, -vereniging of -school (figuur 2). Meisjes missen vaker dan jongens het afspreken met vrienden of familie, uitjes en een andere vereniging, club of les. Jongens missen vaker dan meisjes de sportclub. 12-14-jarigen missen afspreken met familie en naar school gaan vaker dan 15-18-jarigen. 15-18-jarigen missen weer vaker hun bijbaan dan 12-14-jarigen.

Figuur 2. Wat jongeren het meeste missen tijdens de coronacrisis.

Wat jongeren zeggen:

Ik mis het gewone leven, naar school, feestjes, sport, etc. Maar aan de andere kant is het thuis wel gezellig. Mijn leven is niet zo erg op dit moment maar ik vind het erg jammer dat ik niet naar school kan en 1,5 meter afstand moet houden.

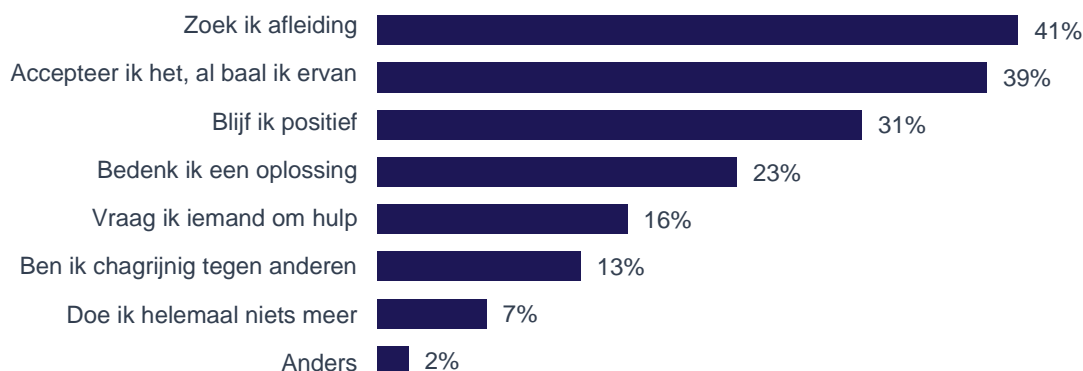
Mijn hele examenjaar is in de soep gevallen.

Ik heb niks te klagen maar 't is wel eens beter geweest. Corona legt veel druk op mijn al bestaande problemen.

Wat mij bang maakt, is de gedachte dat deze hele situatie misschien wel nooit voorbij gaat... Dat zou ik echt verschrikkelijk vinden...

Omgaan met de coronacrisis

Jongeren hebben ieder hun eigen manier om met deze crisis om te gaan. De meest genoemde manieren zijn afleiding zoeken, acceptatie en positief blijven (figuur 3). Bij de categorie anders (2%) konden jongeren zelf aangeven hoe ze ermee omgingen. Hier komen antwoorden naar voren als huilen, in de put zitten, alles van zich afschrijven, erover praten met anderen en gaan slapen of in bed liggen. Meisjes zoeken vaker afleiding dan jongens, accepteren de situatie vaker, vragen vaker iemand om hulp en zijn vaker chagrijnig tegen anderen. Jongens bedenken vaker een oplossing dan meisjes en blijven vaker positief. 12-14-jarigen vragen vaker hulp dan 15-18-jarigen. 15-18-jarigen accepteren de situatie vaker dan 12-14-jarigen.

Figuur 3. Omgaan met de coronacrisis. Als ik last heb van de coronacrisis dan...

Wat jongeren zeggen:

Ik luister naar muziek. Ik herken me vaak in de teksten, dus dan ga ik huilen en dat vind ik vaak wel fijn. Daarna ga ik naar mijn zus en vertel ik alles. Dan kijken we samen een filmpje of gaan we sporten. Maar als mensen binnen komen terwijl ik nog aan het huilen ben, dan word ik wel boos.

Ik heb sinds begin maart een heus corona-dagboek, daarin schrijf ik alles wat me dwars zit van mij af.

Of ik word chagrijnig of ik blijf positief.

Het is heel verschillend, tuurlijk vind ik het jammer dat we niet naar school kunnen enzo... Soms word ik er wel chagrijnig van, maar meestal probeer ik afleiding te zoeken en positief proberen te blijven

Ikzelf ben er gewoon bewust van dat afspreken lastig is want mijn vrienden wonen gewoon ver weg. Soms word ik dan wel ff boos en ga ik gewoon youtube filmpjes kijken of ga ik met mijn vrienden bellen.

Thuis en op school

De sfeer thuis is volgens bijna de helft van de jongeren (48%) hetzelfde gebleven. 10% geeft aan dat de sfeer beter is geworden, 8% vindt dat de sfeer slechter is geworden, 27% geeft aan dat de sfeer soms beter, en soms slechter is geworden. Uit de open vraag waarom jongeren dit antwoord geven, zien we positieve antwoorden zoals dat er meer activiteiten worden gedaan met het gezin en er aandacht en begrip voor elkaar is. We zien ook dat jongeren twee kanten benoemen: het is gezellig om meer met elkaar te zijn, maar het levert ook meer discussies op. Daarnaast leggen jongeren uit dat ze het lastig vinden omdat ouders veel werken, dat er meer spanning, stress en/of irritatie is of er een broer of zus met een verstandelijke/fysieke beperking is die veel aandacht vraagt.

Wat jongeren zeggen:

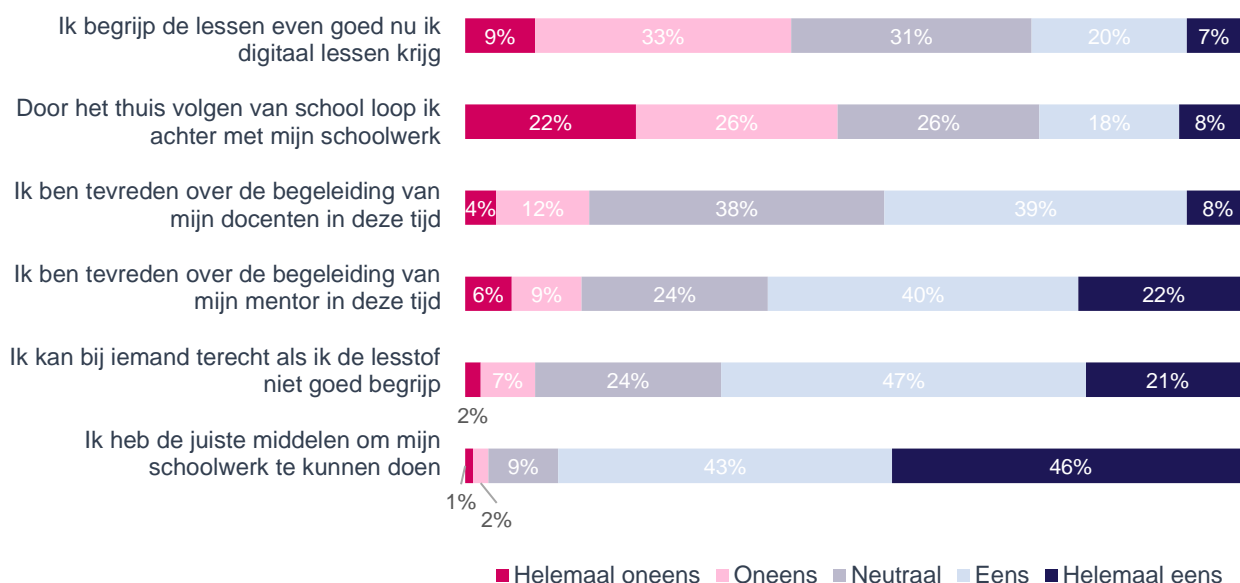
Vroeger deden we nooit dingen samen en leefden we heel erg langs elkaar heen. Nu gaan we vaak samen koken of wandelen.

Sfeer is wel ongeveer hetzelfde gebleven, je zit natuurlijk wel de hele dag op elkaars lip soms is dit wel eens vervelend maar het is ook wel leuk om zoveel tijd met je gezin te besteden.

Iedereen zit meer op elkaars lip, er is weinig ademruimte. Hierdoor is iedereen wat sneller geprikkeld.

Op de vraag hoe men school vindt, antwoordt iets meer dan de helft (51%) van de jongeren met 'gaat wel'. 22% vindt het 'leuk' of 'hartstikke leuk' en 27% 'niet leuk' of 'vreselijk'. Meisjes, 15-18-jarigen en havo/vwo'ers vinden school minder leuk dan respectievelijk jongens, 12-14-jarigen en vmbo'ers. Ter vergelijking: in de Gezondheidsmonitor Jeugd 2015 vond 56% school (hartstikke) leuk, 35% zei 'gaat wel' en 9% zei 'niet leuk' of 'vreselijk'.

43% van de jongeren begrijpt de lessen minder goed nu de lessen digitaal worden aangeboden. 68% kan bij iemand terecht als de leerstof niet goed wordt begrepen, voor 9% is dat niet het geval. Een kwart van de jongeren geeft aan achter te lopen met schoolwerk door het thuis volgen van school (figuur 4). 15-18-jarigen zijn minder tevreden hoe het nu gaat met schoolwerk dan 12-14-jarigen. Havo/vwo'ers begrijpen de lesstof vaker minder goed dan vmbo'ers, lopen vaker achter met schoolwerk en zijn minder tevreden over de begeleiding van de mentor en docent. Vmbo'ers hebben daarentegen minder vaak de juiste middelen om school thuis te kunnen doen.

Figuur 4. Hoe gaat het met school tijdens de coronacrisis?

Wat jongeren zeggen:

Ik wil echt heel graag weer naar school. Normaal gesproken ben ik een goede leerling maar door de online lessen loop ik met alles achter en maak ik opdrachten niet meer. De stress zorgt ervoor dat ik niks meer kan doen voor school.

Ik vind dat de meeste docenten het goed doen ondanks corona, dat verdient een compliment!

Scholen en overheid moeten inzien dat leerlingen nu niet met evenveel stof als normaal over kunnen gaan omdat digitaal onderwijs veel meer moeite, tijd, stress, en energie kost.

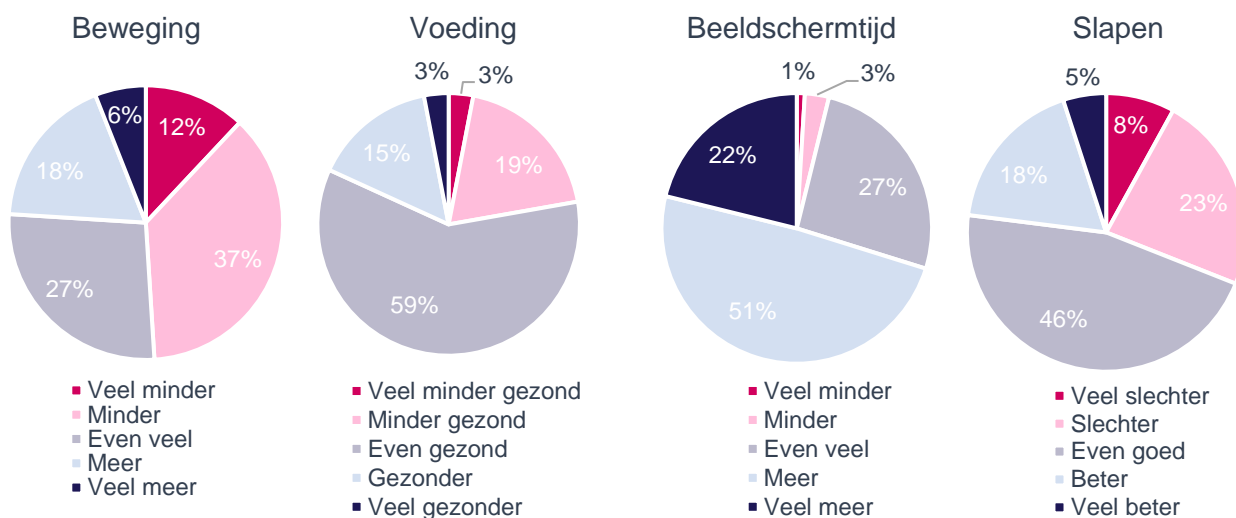
Ik vind het naar school gaan vanaf 1 juni spannend en eng tegelijk. Dit omdat alles nog zo onzeker is en ik niet mijn ouders of iemand anders wil besmetten als ik weer naar school moet.

Behoeftte aan hulp & ondersteuning

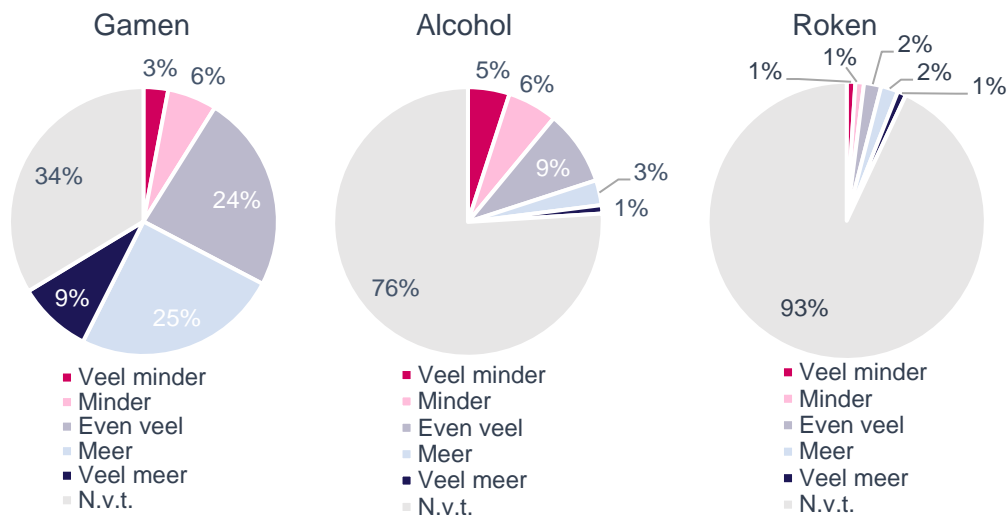
22% van de ondervraagde jongeren heeft behoefte aan hulp en ondersteuning. Het gaat dan vooral om hulp bij huiswerk maken (14% in totaal, vmbo'ers en 12-14-jarigen geven dit vaker aan dan respectievelijk havo/vwo'ers en 15-18-jarigen) of iemand om mee te praten (5% in totaal, meisjes en 15-18-jarigen geven dit vaker aan dan respectievelijk jongens en 12-14-jarigen). 4% geeft als antwoord 'hulp met iets anders'. In de open antwoorden zien we terug dat dit vaak gaat om hulp met online lessen.

Leefstijl

Als jongeren hun situatie vergelijken met die van voor de coronacrisis, zien we dat zij minder bewegen, minder gezond eten, meer naar een beeldscherm kijken en minder goed slapen (figuur 5 t/m 8). Meer meisjes dan jongens en meer 15-18-jarigen dan 12-14-jarigen melden dat ze slechter slapen. Meer meisjes dan jongens geven aan dat er iets veranderd is in hun eetpatroon; sommige meisjes eten gezonder en andere meisjes juist ongezonder. Indien van toepassing gamen jongeren meer, drinken ze minder en roken ze meer (figuur 9 t/m 11). Veel van deze veranderingen in leefstijl kunnen samenhangen met de maatregelen: jongeren fietsen niet meer naar school, gebruiken een beeldscherm om thuis lessen te volgen en zijn minder of niet in staat om naar gelegenheden te gaan waar alcohol wordt gedronken.

Figuur 5 t/m 8. Veranderingen in leefstijl van jongeren tijdens de coronacrisis.

Figuur 9 t/m 11. Veranderingen in leefstijl van jongeren tijdens de coronacrisis.

Wat jongeren zeggen:

Je sociale contacten zijn heel erg beperkt, je beweging is veel minder dan normaal, je zit constant voor één bureau of je bent daar een les aan het volgen of je bent aan het werk. Sporten is verleden tijd en de beweging die je normaal nog zou hebben door een schooldag, het fietsen en het van lokaal naar lokaal lopen heb je ook al niet meer.

Doordat ik niet naar school kan, val ik steeds sneller in de stress waardoor ik minder goed kan slapen en slecht presteer op school.

Omgaan met maatregelen

Het kabinet heeft maatregelen aangekondigd om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Driekwart van de jongeren vindt dat de regering genoeg maatregelen neemt en 7 op de 10 jongeren vinden het belangrijk dat jongeren zich aan de maatregelen houden. 10% vindt dat er te weinig maatregelen zijn; 14% vindt dat er te veel maatregelen zijn.

Aan de jongeren is gevraagd in hoeverre het lukt om zich aan diverse maatregelen te houden. In hoeverre dit lukt wisselt per maatregel (zie figuur 12). Afstand houden vinden jongeren het lastigst: bij slechts 4 op de 10 jongeren lukt dit (heel) goed. Ter vergelijking met volwassenen in NOG: het lukte 9 op de 10 volwassenen (heel) goed om afstand te houden (2^e peiling panelonderzoek corona GGD NOG).

Jongens vinden het lastiger om zich aan de maatregelen te houden dan meisjes. 15-18-jarigen en vmbo'ers vinden het lastiger om afstand te houden en drukte te vermijden dan respectievelijk 12-14-jarigen en havo/vwo'ers.

Figuur 12. Lukt het jongeren om zich aan de maatregelen te houden?

Wie zijn de respondenten?

Voor dit onderzoek waren 21 van de 45 middelbare scholen in onze regio bereid om leerlingen uit te nodigen voor het invullen van de digitale vragenlijst. 4.173 leerlingen uit onze regio hebben de vragenlijst ingevuld. Daarvan waren 4.071 vragenlijsten bruikbaar voor analyse. De onderzoeksgroep is gewogen naar geslacht, opleidingsniveau en sub-regio. Hierdoor zijn de resultaten ten aanzien van deze kenmerken representatief voor de jeugd in de regio Noord- en Oost-Gelderland.

De samenstelling van de onderzoeksgroep:

- 63% is meisje, 37% is jongen.
- 50% is 14 jaar of jonger, 50% is 15 jaar of ouder
- 40% zit op het vmbo en 60% op havo/vwo
- 34% komt uit de regio Midden-IJssel/Oost-Veluwe; 35% uit de Achterhoek en 18% uit de Noord-Veluwe

Informatie en nuttige links

Jongeren die vragen hebben of gewoon eens willen praten kunnen bellen of chatten met een hulplijn:

[Jouwggd.nl](https://www.jouwggd.nl)
[Kindertelefoon.nl](https://www.kindertelefoon.nl)
[ChrisChat](https://www.chrischat.nl)

Zorg goed voor jezelf; leef gezond! In deze tijd kan het lastig zijn om voldoende te bewegen of gezond te eten. Probeer zo gezond mogelijk te leven, dan werkt je afweersysteem het beste.

[Tips voor jongeren over je gezond en chill voelen](#)

[GGD-nieuwsbrief mei](#) met o.a. de website [ggdsamengezond.nl](https://www.ggdsamengezond.nl) met alle praktische informatie over actuele ontwikkelingen op het gebied van gezondheid, de GGD ouderchat en filmpjes van herkenbare verhalen van GGD-medewerkers.

Website [GGD NOG](#): nuttige links, informatie en (leefstijl)adviezen in tijden van corona

Website [Coronavirus en leefstijl](#) van het Loket Gezond leven (RIVM) met diverse leefstijladviezen voor thuis.

Website [RIVM](#): actuele gemeentelijke cijfers over het coronavirus